

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

PROKURATUUR

Koostamise kuupäev ja koht: 22.11.2024. a, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24231751608
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX

Kriminaalasja nr 24231751608 kohtueelses menetluses on xxx esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi (teise inimese, kellega ollakse lähisuhtes, tervise kahjustamine, samuti valu tekitanud muu kehaline väärkohtlemine) kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et tema 20.05.2024 kella 03:00 ajal Tallinnas xxx asuvas korteris lükkas oma elukaaslase xxx voodisse, tiris juustest, hammustas ja lõi vastu suud. Seejärel lükkas kannatanu diivanile pikali ning vastu seina. Sellise tegevusega tekitas xxx kannatanule xxx füüsilist valu ja tervisekahjustusi.

Prokurör, hinnanud kõiki eeluurimisel kogutud tõendeid kogumis, asub seisukohale, et xxx käitumine vastab § 121 lg 2 p 2 tunnustele, kahtlustatavale oli ülekuulamisel esitatud kahtlustuse sisu arusaadav, kuid ta keeldus selgituste andmast.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Ta tegu kvalifitseerub KarS § 121 lg 2 p 2 järgi. KarS § 121 lg 2 p 2 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutlusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Kannatanu XXX 01.10.2024 peetud telefonivestlusest selgus, et kahtlustatav on Eesti Vabariigist lahkunud. Kannatanu ei tea täpselt, kas ja mis ajal võiks kahtlustatav Eestisse tulla.

Kahtlustatava XXX on prokuratuur võtnud ühendust 01.10.2024. Kahtlustatava sõnul tuleb ta laevalt maale selle aasta novembrikuus, kuid ta ei tea, kas ta tuleb lähiajal Eestisse või mitte. Prokurör on 1,5 kuu jooksul korduvalt võtnud ühendust kahtlustatavaga, kellel on viimase kirja kohaselt plaanis millalgi Eestisse tulla oma last külastama, kuid ta ei tea, millal. 21.11.2024 andis kahtlustatav nõusoleku kriminaalasja lõpetamiseks. XXX süü nimetatud kuriteo puhul ei ole suur. Tal ei ole kehtivaid karistusi. Arvestades asjaolu, et kahtlustatav ei tea, kas ta tuleb Eestisse lähiajal või mitte ja tema poolt toime pandud vägivallakuritegu on aset leidnud kuus kuud tagasi, ei esine antud juhul kahtlustatava suhtes avalikku menetlushuvi. Prokuröri hinnangul on võimalik lõpetada kriminaalasja KrMS § 202 alusel, kuid kahtlustatavale ei ole võimalik määrata seaduses sätestatud kohustusi, sest teises riigis viibiva isiku kohustuste täitmist ei saa prokuratuur kontrollida. Samuti kriminaalasja lahendamine ei ole otstarbekas kohtumenetluses.

Arvestades eeltoodut, kuulub käesolevas asjas kriminaalmenetlus lõpetamisele otstarbekuse kaalutlusel, kuid mis ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. XXX antakse võimalus teha vastavad järeldused ning hoiduda edaspidi kuritegude toimepanemisest.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, abiprokurör m ä ä r a s:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231751608 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: jätta kohtused määramata.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: puuduvad. KrMS § 217 alusel kinni peetud 20.05.2024
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 2 DVD-R plaati jätta kriminaalasja juurde KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel.
5. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia edastada: kannatanule XXX ja kahtlustatavale XXX .
8. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188) põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Irina Tsugart